

ائتلاف تورم و بیکاری علیه سفره مردم

هم‌زمان با افزایش ۲برابری نرخ بیکاری در فصل بهار، تورم نقطه‌به نقطه تیرماه استان به ۹۴/۸درصد رسید

زمانی‌که خراسان رضوی، بهار را با نرخ بیکاری ۹,۴درصد پشت سر گذاشته، نرخ تورم نقطه‌به نقطه استان در تیرماه به ۹۴,۸درصد رسیده است. این تک جمله، خلاصه دو گزارشی است که روز گذشته مرکز آمار ایران منتشر کرد، یکی از وضعیت بازار کار در بهار و دیگری از شاخص قیمت هزینه تولید، افت تقاضای مصرفی و احتیاط گزارشی که در کنار هم، روایت کامل‌تری از شرایط معیشتی این روزهای مردم را به نمایش می‌گذارند.
روایتی از اقتصادی که هم فرصت‌های شغلی آن زیر فشار شوک‌های بی‌دربی قرار گرفته و هم هزینه‌های زندگی در آن یافته است. جنگ، نااطمینانی حاکم بر فضای کسب وکار، کاهش فعالیت بخشی از واحدهای تولیدی و خدماتی، قطعی‌های مکرر برق، افزایش هزینه تولید، افت تقاضای مصرفی و احتیاط سرمایه‌گذاران، هر کدام به‌تنهایی می‌توانستند اقتصاد را با چالش روبه‌رو کنند، اما هم‌زمانی این عوامل، کشور و به تبع آن استان را در یکی از دشوارترین مقاطع اقتصادی سال‌های اخیر قرار داده است.
نتیجه، افزایش محسوس نرخ بیکاری در کنار تداوم تورم سنگین است، ترکیبی که از یک سو سفره خانوارها را کوچک‌تر کرده و از سوی دیگر، توان بنگاه‌ها برای حفظ اشتغال و توسعه فعالیت اقتصادی را کاهش داده است.

● بازار کار زیر بار بحران خم شد

بازار کار خراسان رضوی بهار آرامی را پشت سر نگذاشته است. براساس گزارش مرکز آمار، نرخ بیکاری استان از ۴,۸درصد در بهار ۱۴۰۴ به ۹,۴درصد در بهار ۱۴۰۵ رسیده است. افزایش نزدیک به دو برابر که بیشتر از رشد نرخ بیکاری در کشور (۹,۱درصد) است.

امروز مجموعه‌ای از عوامل، هم‌زمان بر اقتصاد استان سایه انداخته‌اند. می‌دانیم که بخش بزرگی از اشتغال استان در حوزه خدمات، گردشگری، زیارت، حمل‌ونقل، هتل‌داری، رستوران‌ها و اصناف وابسته به حضور زائران و مسافران شکل گرفته است. کاهش سفرها در ماه‌های گذشته، به‌ویژه هم‌زمان با پیامدهای جنگ اخیر، مستقیماً بر درآمد این بخش‌ها اثر گذاشته و طبیعی است که نخستین واکنش بسیاری از بنگاه‌های کوچک، کاهش ساعات کاری، استخدام نکردن نیروی جدید یا حتی تعدیل نیرو باشد. از طرفی، همان‌طور که بارها گفته‌شده سهم زیادی از بخش صنعت در استان به کسب وکارهای خرد و متوسط در بخش خصوصی اختصاص دارد، موضوعی که تاب‌آوری این کسب وکارها را در زمان بحران به شدت کاهش می‌دهد.

افزایش تعداد بیکاران فقط یک عدد نیست. هر عدد، یک انسان و در بسیاری موارد، یک خانواده است که هم‌زمان با از دست دادن منبع درآمد و امنیت شغلی باید با افزایش دوبرابری هزینه‌های زندگی نیز کنار بیاید.

● کاهش مشارکت اقتصادی

هم‌زمان، نرخ مشارکت اقتصادی خراسان رضوی از ۴۱,۳درصد در بهار ۱۴۰۴ به ۴۳,۹درصد

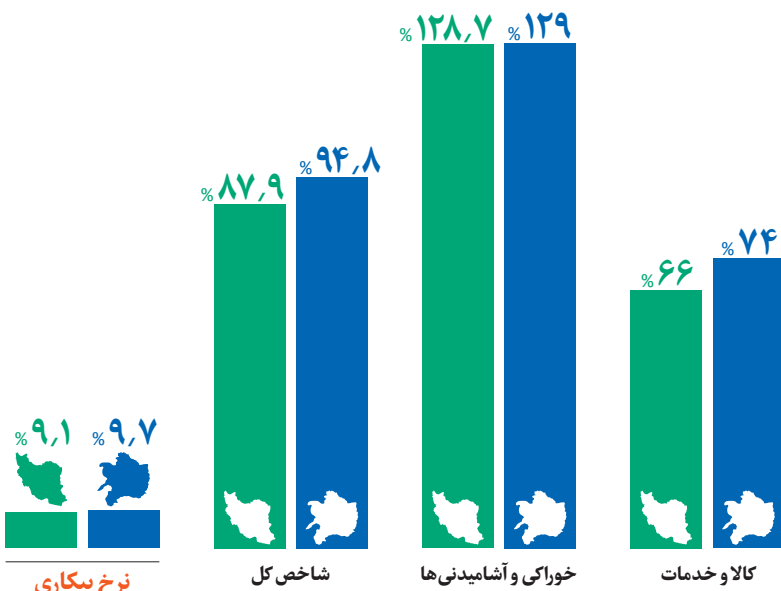
● گزارش خبری

گزارش خبری

عکس: محمد شهنشاه‌شیراز

تورم نقطه به نقطه تیرماه

● رشد تورم تورم سالانه

در بهار ۱۴۰۵ افزایش یافته است. این شاخص نشان می‌دهد سهم بیشتری از جمعیت در سن کار وارد بازار کار شده یا برای یافتن شغل اقدام کرده‌اند. به بیان دیگر، افراد بیشتری در جست‌وجوی کار بوده‌اند و از بازار کار کنار کشیده‌اند. اما نکته درخور توجه اینجاست که با وجود افزایش مشارکت اقتصادی، نرخ بیکاری نیز تقریباً دو برابر شده است. این هم‌زمانی نشان می‌دهد بازار کار استان نتوانسته پاسخگوی افزایش عرضه نیروی کار باشد و ظرفیت ایجاد فرصت‌های شغلی متناسب با تعداد متقاضیان را نداشته است. در واقع، افراد بیشتری وارد بازار کار شده‌اند، اما همه آن‌ها موفق به یافتن شغل نشده‌اند، موضوعی که خود را در جهش نرخ بیکاری نشان می‌دهد.
افزایش نرخ مشارکت اقتصادی، به خودی خود خبر بدی نیست. در شرایط عادی، این شاخص نشانه پویایی بازار کار است؛ اما زمانی که اقتصاد، توان جذب این جمعیت را نداشته باشد، نتیجه‌اش افزایش نرخ بیکاری خواهد بود، وضعیتی که آمارهای بهار امسال خراسان رضوی از آن حکایت دارد.

دارد. از سوی دیگر، تورم سالانه خراسان رضوی همچنان از میانگین کشور بالاتر است و نشان می‌دهد که فشار انباشته افزایش قیمت‌هایی یک‌سال گذشته در استان، همچنان سنگین‌تر از متوسط کشوری بوده است. به گفته برخی از کارشناسان، کاهش تورم ماهانه در کشور و استان به دلیل کاهش موقت تنش‌های جنگی در خرداد بوده است.

بررسی جزئیات شاخص‌ها نیز نشان می‌دهد بیشترین فشار همچنان بر کالاهای اساسی وارد شده است. تورم نقطه‌به نقطه خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات در استان به حدود ۱۲۹درصد رسیده؛ یعنی کالاهایی که بیشترین سهم را در سبد مصرفی خانوارهای درآمد دارند، بیش از سایر اقلام گران شده‌اند. در مقابل، کالاهای خدمات غیرخوراکی نیز با تورم نقطه‌به نقطه ۷۴درصدی همچنان روند افزایشی خود را حفظ کرده‌اند.

بنابراین حذف تدریجی برخی اقلام غذایی، کاهش مصرف کالاهای ضروری و تغییر الگوی مصرف، دیگر صرفاً یک انتخاب نیست، بلکه واکنشی ناگزیر به افزایش مداوم هزینه‌های زندگی است.

● حرکت ۱۲ شاخص علیه فلاکت

اقتصاددانان، هم‌زمانی تورم بالا و افزایش بیکاری را یکی از دشوارترین وضعیت‌های اقتصادی می‌دانند، شرایطی که در آن، نه‌خانوار توان حفظ سطح رفاه گذشته را دارد، نه بنگاه انگیزه کافی برای توسعه فعالیت و استخدام نیروی جدید پیدا می‌کند. آن‌ها جمع‌تورم سالانه و نرخ بیکاری فصلی را شاخص فلاکت می‌نامند. اکنون این شاخص در خراسان رضوی به ۸۰,۹درصد رسیده است، درحالی‌که میانگین کشوری ۷۵,۱درصد است. اکنون از یک سو خانوارها با هزینه‌های روزافزون زندگی دست‌وپنجه نرم می‌کنند و از سوی دیگر، بازار کار آن‌توان گذشته را برای جذب نیروی کار از دست داده است. نتیجه چنین وضعیتی فقط در شاخص‌های اقتصادی خلاصه نمی‌شود، بلکه خود را در کوچک‌تر شدن سفره مردم، افزایش نااطمینانی نسبت به آینده، کاهش قدرت خرید و دشوارتر شدن اداره زندگی برای هزاران خانوار نشان می‌دهد.

● نکته

چگونه به ناترازی امروز رسیدیم؟

با آغاز فصل گرما، نگرانی از خاموشی‌ها نیز دوباره آغاز می‌شود. قطع برق دیگر یک اتفاق مقطعی نیست، بلکه به یکی از مهم‌ترین چالش‌های اقتصادی و اجتماعی کشور تبدیل شده است. توقف خطوط تولید، کاهش بهره‌وری صنایع، اختلال در خدمات و نارضایتی عمومی، تنها بخشی از پیامدهای این وضعیت است. اما سؤال اصلی این است؛ چگونه کشوری که از بزرگ‌ترین دارندگان ذخایر نفت و گاز جهان است، امروز با ناترازی برق و خاموشی مواجه شده است؟

پاسخ را نمی‌توان در یک عامل خلاصه کرد. آنچه امروز با عنوان «ناترازی برق» شناخته می‌شود، نتیجه سال‌ها انباشت مشکلات

فنی، اقتصادی و مدیریتی است.

ناترازی برق چیست؟ ناترازی به این معناست که در زمان اوج مصرف، میزان برق قابل تولید از میزان برق مورد نیاز کمتر باشد. بنابراین، داشتن ظرفیت بالای نیروگاهی به تنهایی کافی نیست؛ زیرا بخشی از نیروگاه‌ها به دلیل تعمیرات، فرسودگی، محدودیت سوخت یا سایر موانع، امکان تولید با ظرفیت کامل را ندارند. در سال‌های اخیر، مصرف برق کشور به دلیل رشد جمعیت، افزایش استفاده از وسایل سرمایشی، توسعه صنایع و گسترش مصرف، روندی صعودی داشته است. در مقابل، توسعه ظرفیت تولید و نوسازی زیرساخت‌ها با همان سرعت پیش نرفته و فاصله میان عرضه و تقاضا به تدریج افزایش یافته است. بخش عمده برق ایران در نیروگاه‌های حرارتی و با استفاده از گاز طبیعی تولید می‌شود. این وابستگی، در شرایط محدودیت تأمین گاز، به یکی از مهم‌ترین نقاط آسیب‌پذیر صنعت برق تبدیل شده است. هرگونه کاهش در تأمین سوخت نیروگاه‌ها، مستقیماً توان تولید برق را کاهش می‌دهد. افزایش عمر بخشی از نیروگاه‌ها، بالا رفتن هزینه تعمیرات و کاهش سرمایه‌گذاری در توسعه و نوسازی صنعت برق، باعث شده است ظرفیت واقعی تولید با ظرفیت اسمی فاصله بگیرد. این مسئله در سال‌های اخیر به یکی از چالش‌های اصلی صنعت برق کشور تبدیل شده است.

خاموشی‌های امروز حاصل یک عامل واحد نیست؛ بلکه نتیجه هم‌زمان رشد مصرف، محدودیت سوخت، فرسودگی تجهیزات و کاهش سرمایه‌گذاری است. به همین دلیل، ناترازی برق را باید یک چالش ساختاری دانست که حل آن نیازمند نگاهی جامع و بلندمدت است.

● خودرو

بن بست قیمت‌گذاری خودرو در بازار انحصاری

جزایری وزارت صمت و شورای رقابت بر سر مبنای قیمت‌گذاری خودرو اختلاف پیدا کرده‌اند. سازمان حمایت که زیرمجموعه وزارت صمت است، معتقد است دستورالعمل فعلی شورای رقابت به صورت‌های مالی خودروسازان متکی است و این موضوع به خودروسازان امکان می‌دهد با بزرگ‌نامایی هزینه‌های تولید، قیمت‌های بالاتری دریافت کنند. در مقابل، شورای رقابت این ادعا را رد کرده و می‌گوید مشکل از دستورالعمل نیست، بلکه دستگاه‌های اجرایی آن را درست اجرا نکرده‌اند. هم‌زمان وزارت صمت از طراحی «مدل جدید قیمت‌گذاری» خبر داده است، موضوعی که این گمانه را ایجاد کرده که دولت علاوه بر تغییر فرمول قیمت‌گذاری، به دنبال کاهش نقش شورای رقابت و انتقال اختیار تعیین قیمت به وزارت صمت باشد؛ اتفاقی که پیش‌تر نیز سابقه داشته است. با این حال فعالان بازار معتقدند، تا زمانی که بازار خودرو به صورت انحصاری است،

تغییر فرمول یا تغییر نهاد تصمیم‌گیر

تأثیر اساسی بر مشکلات بازار

و صنعت خودرو نخواهد

داشت.

● بازار

روزهای بی‌رمق در بازار طلا

موسوی‌زاده بازار طلا و سکه

در هفته‌های اخیر، اگرچه

تحت تأثیر تغییرات قیمت جهانی

و نوسانات نرخ ارز با افت‌وخیزهای

مقطعی همراه بوده، اما همچنان در

محدوده‌ای مشخص نوسان می‌کند و از جهش‌های قیمتی در آن خبری نیست. فعالان بازار معتقدند هم‌زمانی رکود فصلی، کاهش تقاضای مصرفی و تداوم فضای احتیاطی میان معامله‌گران، موجب شده است که بازار بیش از عوامل هیجانی، تابع تغییرات محدود بازار آرایه‌های مالی باشد. در مذارفشان، رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران، درخصوص آخرین وضعیت بازار عنوان کرده که نزدیک به یک ماه است بازار طلا در دامنه قیمتی مشخصی حبس شده و نوسانات چندان جالب توجهی را ثبت نکرده است. او با اشاره به افت محسوس تقاضا گفته که با ورود به ماه‌های محرم و صفر، میزان معاملات به حداقل رسیده است. هرچند گزارش‌های صنفی بر رکود سنگین معاملات و کاهش تقاضا تأکید دارند، اما بررسی ساختار اقتصادی نشان می‌دهد که بازار طلا در ایران همواره بازتابی از انتظارات تورمی و روند نرخ ارز بوده است. رکود فعلی در بازار فیزیکی طلا، بیشتر ناشی از کاهش قدرت خرید عمومی و ایستگاه موقت تقاضای فصلی است و لزوماً به معنای ثبات دائم قیمت‌ها نیست.

برای تصمیم‌گیری درخصوص خرید یا فروش طلا در شرایط کنونی، توجه به چند مؤلفه اساسی ضروری است. نخست اینکه طلا در میان مدت و بلندمدت، کارآمدترین سپر دفاعی ریال در برابر تورم است. بنابراین، برای افرادی که به دنبال حفظ ارزش دارایی‌های خود در افق زمانی بیش از یک‌سال هستند، ورود به این بازار همچنان منطقی ارزیابی می‌شود. دوم، با توجه به دامنه نوسان محدود فعلی (بین ۲ تا ۳ درصد)، خرید به صورت پله‌ای و تدریجی، ریسک خرید در سقف‌های قیمتی را به شدت کاهش می‌دهد. در مقابل، برای خریدارانی که با نگاه کوتاه‌مدت یا نوسان‌گیری روزانه وارد بازار می‌شوند، شرایط رکودی فعلی و فاصله خرید و فروش (حباب سکه و کارمزد مصنوعات)، بازدهی مطلوبی را نشان نمی‌دهد.

نرخ منطقی گوشت گوسفندی اعلام شد

رئیس شورای تأمین‌کنندگان دام گفت؛ با توجه به افزایش عرضه دام ناشی از گرمای هوا، قیمت دام‌زنده کاهش‌ی است. به گزارش خبرنگاران، منصور پوریان رئیس شورای تأمین‌کنندگان دام از کاهش قیمت گوشت در بازار خبر داد و گفت؛ در حال حاضر وضعیت عرضه دام سبک ناشی از گرمای هوا افزایشی است که براین اساس هر کیلو بره تر کشتاری ۶۰۰ هزار تومان و گوساله ۵۵۰ تا ۵۶۰ هزار تومان است. رئیس شورای تأمین‌کنندگان دام افزود؛ با توجه به محدودیت‌های تولید شاهد افزایش عرضه در بخش دام و کاهش قیمت هستیم، اما در مقابل اثر محسوسی برای مصرف‌کننده نداشته است. وی قیمت منطقی هر کیلو گوشت گوسفندی برای مصرف‌کننده را یک میلیون و ۶۰۰ هزار تومان اعلام کرد.

شهر

برنامه‌ریزی برای ورود ۷۵ هزار خودرو به کشور

● گفت‌وگو

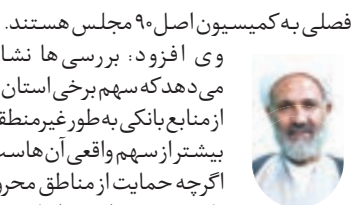

گفت‌وگو

واکنش مردم و خروج سرمایه‌ها از این بانک‌ها مواجه شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نصرا... پژمان‌فر در گفت‌وگو با شهرآرآ از تضادهای موجود در توزیع منابع بانکی میان استان‌ها و پدیده جابه‌جایی دفاتر برای دسترسی به تسهیلات در تهران سخن گفت و خواستار ایجاد ساختارهای پاسخگویی بانک‌ها به انتشار گزارش‌های شفاف تسهیلات کلان‌خبر داد و هشدار داد چنانچه بانک‌های خصوصی در ارائه تسهیلات متناسب با سیرده‌های هر استان همکاری نکنند، باید با واکنش مردم و خروج سرمایه‌ها از این بانک‌ها مواجه شوند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نصرا... پژمان‌فر در

منابع باید بر اساس معیارهای منطقی و منطبق با سپرده‌گذاری‌های صورت‌گرفته در هر منطقه باشد.

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی با انتقاد شدید از نحوه اعطای تسهیلات در پایتخت

اشاره کرد و گفت؛ در تهران، تسهیلات با راحت‌ترین روش‌ها و بدون سخت‌گیری‌های معمول اعطا می‌شود. این موضوع منجر به پدیده‌ای شده که بسیاری از منابع بانکی به‌طور غیرمنطقی بیشتر از سهم واقعی آن‌هاست.

اگرچه حمایت از مناطق محروم یک ضرورت است اما توزیع

منابع باید بر اساس معیارهای منطقی و منطبق با سپرده‌گذاری‌های صورت‌گرفته در هر منطقه باشد. رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی با انتقاد شدید از نحوه اعطای تسهیلات در پایتخت

شده است. حجت‌الاسلام والمسلمین پژمان‌فر با اشاره به وضعیت خراسان رضوی به عنوان منطقه‌ای با پتانسیل بالا، اما محروم از سهم واقعی تسهیلات، اظهار کرد؛ در خراسان رضوی کانون هماهنگی بانک‌های دولتی فعال است و استاندار و نمایندگان می‌توانند از طریق آن پیگیر مسائل باشند اما در بخش بانک‌های خصوصی، هیچ ساختار پاسخگویی در سطح استان وجود ندارد و تمامی امور به تهران ارجاع می‌شود.

نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی در ادامه افزود؛ در این زمینه با رئیس کل بانک مرکزی مکاتبه کردم تا بانک‌های خصوصی ملزم شوند که یا کانون‌های مستقل استانی تشکیل دهند یا در ساختار کانون بانک‌های دولتی هر استان مشارکت کنند تا پاسخگوی نسبت منابع با مصارف استان‌ها باشند. حجت‌الاسلام والمسلمین پژمان‌فر هشدار داد؛ در صورت همکاری نکردن بانک‌های خصوصی در ارائه تسهیلات، متناسب با میزان سپرده‌های دریافتی از هر استان، باید راهکارهای جایگزینی اندیشید. اگر بانک‌های خصوصی از منابع مالی و سپرده‌های مردم یک استان استفاده کنند اما در مقابل، تسهیلات و خدمات لازم را به همان استان ارائه ندهند، مردم این حق را دارند که با خارج کردن سپرده‌های خود، آن بانک‌ها را تنبیه کنند.